

sygn. akt XIV Co 6/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Jolanta Czajka - Bałon

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2020 r. w Pile

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł., (...) +” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.,

(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.,

przeciwko **Szpitalowi (...) w P. im. S. S.**

o udzielenie zabezpieczenia przed wytoczeniem powództwa

postanowił

1. zabezpieczyć roszczenia wnioskodawców : (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł., (...) +” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. przeciwko Szpitalowi (...) w P. im. S. S.:

- o ustalenie nieistnienia prawa Szpitala (...) w P. im. S. S. do żądania od (...) Spółki Akcyjnej wypłaty kwoty 500 000 zł tytułem gwarancji bankowej

poprzez:

zakazanie (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. (gwarantowi) wypłaty kwoty 500 000 zł tytułem gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty z gwarancji wadium nr (...) z dnia 10 grudnia 2019 roku udzielonej przez (...) S.A do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia ww. sprawie

2. W pozostałym zakresie wniosek oddać.

3. Wyznaczyć wnioskodawcom : (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł., (...) +” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. dwutygodniowy termin od doręczenia niniejszego postanowienia do wniesienia pozwu przeciwko Szpitalowi (...) w P. im. S. S. o roszczenie będące przedmiotem zabezpieczenia pod rygorem upadku zabezpieczenia.

Sędzia Jolanta Czajka – Bałon

Sygn. akt XIV Co 6/20

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą P. z dnia 29.01.2020 r.

W dniu 27 stycznia 2020 r. (data wpływu) wnioskodawcy: (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł., (...) +” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. wnieśli do tut. Sądu wniosek, w którym domagali się udzielenia zabezpieczenia swoich roszczeń przeciwko Szpitalowi (...) w P. im. S. S. o ustalenie nieistnienia prawa Szpitala (...) w P. do żądania od (...) Spółki Akcyjnej wypłaty kwoty 500 000 zł tytułem gwarancji bankowej oraz zabezpieczenie tego roszczenia **poprzez zakazanie (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. (gwarantowi) wypłaty kwoty w wysokości 500.00,00 złotych z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty z gwarancji wadium nr (...) z dnia 10 grudnia 2019 roku udzielonej przez (...) S.A., do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia postępowania w sprawie oraz ustalenia, iż Szpital (...) w P. im. S. S. nie jest uprawniony do żądania wypłaty środków z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty wadium nr (...) z dnia 10 grudnia 2019 roku udzielonej przez (...) Towarzystwo (...) S.A.;**

W uzasadnieniu wnioskodawcy podali, że jako członkowie konsorcjum przystąpili do postępowania przetargowego ogłoszonego przez Szpital (...) w P. (dalej :Szpital) o świadczenie usług kompleksowego sprzątnięcia i utrzymania czystości w pomieszczeniach szpitalnych i administracyjnych, utrzymania terenów zielonych, transportu wewnętrznego, współdziałania z personelem medycznym w zakresie opieki nad pacjentem wraz z przejściem pracowników. W postępowaniu tym Szpital przewidział wniesienie wadium i wnioskodawcy takie wadium wnieśli w postaci gwarancji bankowej udzielonej przez (...) S.A.

W toku tego postępowaniem przetargowego Szpital wezwał wnioskodawców do przedłożenia pełnomocnictwa dla pani A. Z., która podpisała ofertę w imieniu wnioskodawców. Okazało się jednak, że ta osoba nigdy nie została umocowana do złożenia oferty w imieniu wnioskodawców. Zatem na wezwanie Szpitala wnioskodawcy przedstawili prawidłowo wystawione pełnomocnictwo dla pani E. G., która była umocowana do złożenia oferty Zostało ono jednak uznane za wadliwe przez Szpital, który pismem z dnia 16 stycznia 2020 roku poinformował wnioskodawców, że zatrzymał wadium i zwrócił się do (...) Towarzystwa (...) o wypłatę kwoty z tytułu gwarancji wadium.

W ocenie wnioskodawców Szpitalowi nie przysługuje uprawnienie do żądania wypłaty przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. (gwaranta) kwoty 500.00,00 złotych z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty wadium albowiem gwarancja ubezpieczeniowa zapłaty wadium nr (...) z dnia 10 grudnia 2019 roku przewidywała w jakich konkretnie przypadkach jest możliwa wypłata kwoty wadium i w każdym razie nie obejmowała sytuacji uzupełnienia wadium w ocenie beneficjenta pełnomocnictwa. Co więcej gwarancja uprawnia beneficjenta do żądania wypłaty kwoty tytułem gwarancji jedynie w przypadku, gdy pełnomocnictwo nie zostało złożone z przyczyn leżących po stronie zobowiązanego. **Skoro pełnomocnictwo, którego oczekiwał beneficjent nigdy nie istniało, nie było obiektywnych możliwości jego przedłożenia.**

Uzasadniając interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia wnioskodawcy wskazali, że brak zabezpieczenia, a w konsekwencji wypłata sumy gwarancyjnej na rzecz Szpitala narazi wnioskodawców na niepowetowaną szkodę, uniemożliwi im prowadzenie dalszej działalności gospodarczej, która opiera się w zasadniczej mierze na umowach zawartych w postępowaniach przetargowych.

Wypłata na rzecz Szpitala środków z tytułu umowy gwarancyjnej skutkować będzie koniecznością spłaty roszczenia przez (...) S.A. wobec ubezpieczyciela co będzie dotkliwie dla finansów Uprawnionych i pozbawi go płynności finansowej. Dodatkowo jak już wyżej wskazano spółka nie będzie mogła prowadzić normalnej działalności gospodarczej.

Ponadto dla zachowania możliwości rozpoznania powództwa o ustalenie nieistnienia prawa Szpitala do żądania od (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej wypłaty kwoty 500.000,00 złotych, konieczne jest wstrzymanie realizacji

gwarancji, gdyż w przeciwnym wypadku powództwo o ustalenie nieistnienia ww. prawa stanie się bezprzedmiotowe, a wnioskodawca będzie musiał skorzystać z powództwa o zapłatę, co czyni postępowanie dużo bardziej kosztownym, czasochłonnym oraz nieefektywnym z punktu widzenia ekonomiki procesowej. Związku z tym wypłata na rzecz Szpitala środków z tytułu umowy gwarancyjnej skutkować będzie znaczącym utrudnieniem prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej przez (...) S.A.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Art. 730 § 1 k.p.c. wskazuje, że w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Natomiast art. 730¹ k.p.c. stanowi, że udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia (§ 1). Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (§ 2). Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę (§ 3). Zabezpieczenie może być udzielone także przed wszczęciem postępowania w sprawie, przy czym sąd wyznaczy jednocześnie termin nie dłuższy niż dwa tygodnie, w którym powinno być wniesione pismo wszczynające postępowanie w sprawie pod rygorem upadku zabezpieczenia (art. 733 k.p.c.).

Na gruncie przepisów zawartych w art. 730 i nast. k.p.c., celem udzielenia zabezpieczenia jest zwiększenie skuteczności postępowania cywilnego poprzez zapewnienie, że pomimo upływu czasu koniecznego dla rozstrzygnięcia sprawy możliwe będzie osiągnięcie zamierzonych przez stronę celów tego postępowania. W tym też szeroko pojmowanym zakresie dokonywać należy oceny łącznego zaistnienia przesłanek określonych w art. 730¹ § 1 k.p.c., a warunkujących udzielenie zabezpieczenia w postaci uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, zdefiniowanego w § 2 cytowanego przepisu. Przy czym art. 730¹ § 1 k.p.c. nie nakłada na stronę obowiązku udowodnienia dochodzonego roszczenia, czy też jego uprawdopodobnienia w stopniu graniczącym z pewnością, a wymaga jedynie, by *prima facie* istniała szansa na jego istnienie. Zabezpieczenie należy więc traktować jako wyjątek od zasady rozstrzygania sporów w drodze prawomocnych wyroków sądowych (które nie są oparte tylko na uprawdopodobnieniu określonych okoliczności, lecz na udowodnieniu swoich twierdzeń przez stronę).

Przenosząc te unormowania do niniejszej sprawy należy stwierdzić, że sprawy o zwrot wadium należą do kognicji sądów powszechnych i dopuszczalne jest powództwo cywilne w świetle art. 189 k.p.c. o ustalenie nieistnienia prawa Szpitala (...) w P. do żądania od (...) Spółki Akcyjnej wypłaty kwoty 500 000 zł tytułem gwarancji bankowej.

Jak wskazano wyżej ustawodawca wymaga jedynie uprawdopodobnienia roszczenia przez wnioskodawcę, a nie jego udowodnienia. Uprawdopodobnienie zakłada natomiast w zasadzie samą możliwość istnienia pewnych procesowo istotnych okoliczności i nie wymaga zgodności stwierdzeń z prawdą obiektywną. Uprawdopodobnienie nie może jednak opierać się na samych twierdzeniach strony. Musi się ono opierać na materiale pozwalającym zająć takie stanowisko (por. Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. Jerzego Jodłowskiego, Tom 2, Postępowanie rozpoznawcze, Księga pierwsza, Proces, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1989, teza 1 i 3 do art. 243, str. 426). Oceny prawdopodobieństwa istnienia roszczenia Sąd dokonuje z reguły jedynie w oparciu o twierdzenia uprawnionego oraz dostarczony przez niego materiał dowodowy. Istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że Sąd dokonuje jedynie wstępnej analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o niezasadności roszczenia, jest natomiast oczywistym założeniem tej instytucji.

W ocenie Sądu, wnioskodawcy uprawdopodobnili roszczenie w sposób wystarczający dla udzielenia zabezpieczenia. Przedstawiony przez nich w uzasadnieniu wniosku stan faktyczny oraz załączone do wniosku dokumenty uprawdopodobniają zasadność żądań, które zamierzają wnieść w przyszłości. Niewątpliwie sprawa z wypłatą kwoty wadialnej nie jest tak oczywista jak twierdzi obowiązany Szpital i nie wynika wprost z zapisów zawartej gwarancji

zapłaty wadium z dnia 10 grudnia 2019 roku, która powinna być interpretowana w sposób ścisły. Będzie zatem konieczność poddania jej analizie i ocenie przez Sąd w postępowaniu, które zamierzają wytoczyć wnioskodawcy.

W ocenie Sądu uprawdopodobniony został także interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Wnioskodawcy wykazali, że brak zabezpieczenia, a w konsekwencji wypłata sumy gwarancyjnej na rzecz Szpitala narazi ich na niepowetowaną szkodę, a biorąc pod uwagę znaczną wysokość tej kwoty (500 000 zł) uniemożliwi bądź bardzo utrudni prowadzenie przez nich dalszej działalności gospodarczej. Ponadto konieczne jest wstrzymanie realizacji gwarancji dla zachowania możliwości rozpoznania powództwa o ustalenie nieistnienia prawa gdyż w przeciwnym wypadku powództwo o ustalenie nieistnienia ww. prawa stanie się bezprzedmiotowe i uprawniony będzie musiał skorzystać z powództwa o zapłatę, co czyni postępowanie dużo bardziej kosztownym, czasochłonnym oraz nieefektywnym z punktu widzenia ekonomiki procesowej. Ponadto nie wiadomo czy wówczas Szpital będzie wypłacalny.

Jednocześnie wskazać należy, iż powyższe nie przesądza rzecz oczywista o zasadności żądania w niniejszej sprawie. Prawdziwość i zasadność twierdzeń wnioskodawców oraz ostateczna ocena prawna sprawy zostanie bowiem rozstrzygnięta przez Sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, wydanym w szczególności po zaznajomieniu się ze stanowiskiem Szpitala (...) w P., jego zarzutami oraz po przeprowadzeniu postępowania dowodowego.

Zgodnie z art. 755 § 1 k.p.c. jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W niniejszej sprawie sąd uznał, że takim odpowiednim zabezpieczeniem będzie zakazanie (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. (gwarantowi) wypłaty kwoty 500 000 zł tytułem gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty z gwarancji wadium nr (...) z dnia 10 grudnia 2019 roku udzielonej przez (...) S.A do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia ww. sprawie. Sąd zważył, iż zabezpieczenie udzielone w zakresie wskazanym w postanowieniu, odpowiadające treści przyszłego roszczenia, należyście zapewni ochronę prawną roszczenia. Sąd oddalił wniosek w przedmiocie zabezpieczenia w pozostałym zakresie albowiem zmierzał on do zaspokojenia roszczenia co jest niedopuszczalne.

Zgodnie ponadto z art. 733 k.p.c. Sąd wyznaczył wnioskodawcom dwutygodniowy termin liczony od doręczenia niniejszego postanowienia, w którym wniosą pismo wszczynające postępowanie w przedmiocie zabezpieczonego roszczenia pod rygorem upadku zabezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa orzeczono jak w postanowieniu.

Sędzia Jolanta Czajka-Bałon